

עת"א 65206/06 - משה מצליח (אסיר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

17 יולי 2016

עת"א 65206-06 מצליח(אסיר) נ' מדינת ישראל

בפני כב' נשיא ד"ר אברהם אברם

כב' סגן נשיא זיאד הוاري

כב' השופט יוסף בן חמו

משותרים משה מצליח (אסיר)

נגד

מדינת ישראל

משיבים

פסק דין

עתירה נגד החלטת ועדת השחרורים על פי סעיף 25 לחוק שחרור על תנאי מאסר, התשס"א-2001 מיום

23.06.2016

פסק דין

1. העוטר נושא מאסר שמיini למשך 32 חודשים בשל הרשעתו בעבירות רכוש בשני תיקים. בעבר הוא נשבט והורשע בגין שורה ארוכה של עבירות ובהן עבירות מרמה, רכוש, סמים, אלימות ומין.

2. משפטלו שני שלישים לנשיאות עונש המאסר ביקש העוטר להשתחרר על תנאי, אך ועדת השחרורים דחתה את בקשתו.

בהחלטהה הפניה הנכבדה למסקיר שירות המבחן שהוכן עבורו בהליך הפלילי, וקבע כי מדובר באדם מניפולטיבי שאיןנו נורטטיבי. המסקיר הביע דעתה שלילית באשר לאפשרות כי יתרול בו שינוי לטובה. הועודה הוסיפה צינה, כי מאסרים רבים, ובهم מאסרים על תנאי, לא הרתיעו מלהשוב לסורו, כאשר בוגזר דין האחרון הוא אף הגדר "שור מועד". לצד חובה הזכירה עוד הועדה את העובדה, כי העוטר עבר עבירה ממשמעת חמורה ביום 18.05.16, וכי מידע חסוי אשר הוגש לעיינה אינו מתyiשב עם חוות הדעת החזיבית של גורמי הטיפול (ראו נא להלן).

מנגד צינה הועדה את חוות הדעת החזיבית של גורמי הטיפול באשר להtagיות העוטר להליך הטיפולי בכלל, חוות דעת שלא הייתה כמותה בעניינו של העוטר במאסרים קודמים. הועודה הנכבדה הביאה בחשבון את האפשרות כי אכן מדובר בשינוי אמיתי המתחולל בעוטרת; כי קיימת חשיבות בעידוד אסירים להtagיות להליך טיפול בכלל; וכי תוכנית הרשות לשיקום האסיר בעניינו רואה ואף כוללת פיקוח אלקטרוני על העוטר.

כשלגנד עיניה כלל הנתונים הללו, לזכות העוטר ולחובתו, בא הועדה הנכבדה לכלל דעתה, כי שחרורו עשוי לסק

את שלום הציבור, ولكن דחפה את בקשתו לשחרר על תנאי.

3. על החלטה זו מלין העותר, בעטירה שנייה לפניינו, ובזה הוא מציין את היותו נשוי ואב לשלושה קטינים, את התמורות שחלו בתפיסתו, ובכלל זה השינוי המשמעותי ביכולתו להבין את השלכות מעשי העבירה שביצע, והשינוי המעש שחל בתפישתו עת שולב בשיחות פרטניות עם עובדת סוציאלית. הוא מפנה עוד לכך, שבפני גורמי הטיפול הוא ביטא אחראיות על מעשיו, גילה אמפתיה לקורבנותיו, ושילם למתלוונת את הפיצויים שנגזרים בגין הדין. כל אלה מעדים, לטענתו, על תהליכי טיפול משמעוני, אינטנסיבי ויעיל שעבר בין כתלי בית הכלא.

מוסיף העותר ומציין, כי הרשות לשיקום האסיר התרשמה כי זהה הזדמנויות אמיתית עבورو לעורך שניי באורחות חייו ולהשתלב בקהילה. תכנית השיקום אשר שהכינה עבורו רשות אינה מקיפה, וכוללת השתתפות בקבוצה "יעודית" לעברייני חוק, טיפול רפואי ותעסוקה, והכל בפיקוח אלקטורי מגביל שיסיע לו בשיקום אורחותו. העותר מלין על כן, שהועדה הנכבדה התעלמה מתמורות אלה ולא נתנה משקל הולם לחווות דעתם המקצועית של גורמי הטיפול, ותחת זאת נתנה משקל בלעדי לעברו הפלילי, כשהיא מתעלמת מכך שב עבר הוא לא נטל חלק בתהליכי טיפול כלשהו.

באשר לעבירות המשמעת שהזיכירה הוועדה טוען העותר, כי עניינה התבטהות בלתי ראוייה מצדיו לאחר שנודע לו כי הדיון בבקשתו נדחה, ומכל מקום הוא התנצל עליה. בכל הנוגע למידע החסוי מציין העותר, כי הוא זוכה לאמון הסgal המקצועני בבית הסוהר ויצא לחופשאות, עובדה שאינה מתיחסת עם מידע מודיעיני שלילי אותו מציין הוועדה.

4. המשיבה מתנגדת לשחררו על תנאי של העותר, ותומכת בהחלטת הוועדה. לשיטתה אין לראות בה החלטה זו חסר סבירות קיצוני, והרי זה הוא המבחן להתערבותו של בית המשפט בהחלטת ועדת השחרורים. עוד היא מוסיפה, כי העותר השחרר בעבר פעמים שחרור מוקדם, דבר שלא מנע ממנו לשוב ולהחטוא. עוד היא מפנה לשולש עבירות ממשמעת שנזקפו לחובת העותר בחודשים אפריל-מאי 2016, ולידיעות מודיעין חסויות שהונחו לפני הוועדה.

נוסף על אלה מדגישה המשיבה, כי הוועדה הנכבדה לא התעלמה מהמלצת הרשות לשיקום האסיר וכן הדרה הטיפולית בה צעד העותר, אלא שלאחר שאיומה בין המלצות אלו לבין הסכנה הנש��פת מן העותר, הכרעה זו האחורה.

לסיום טענת המשיבה, כי יציאת העותר לחופשאות אינה גורעת מן המסקנה אליה הגיעו הугודה, וכך מיתוספות עבירות המשמעת, המחזקות את החשש מכך שהעותר יתקשה לרשן את דחפיו.

5. לאחר שיעינו בתיק ועדת השחרורים, בכתב העטירה ובתשובה שניתנה לה, שמענו בקשר את טענות הצדדים וסקלנו בדבריהם, לא מצאנו להתערב בהחלטת הוועדה הנכבדה. כלל הוא, כי התערבותו של בית המשפט בהחלטתה של הוועדה, אשר לה נתונה הסמכות לשחררו על תנאי של אסיר, שמורה למקרים בהם מתאפשרת ההחלטה בחוסר סבירות קיצוני. אין אנו יוושבים בדיון ערכאת ערעור, וממילא אין אנו תרים אחר שגגה משפטית שנפלה בהחלטה, כי אם, כאמור, מעבירים תחת שפט הביקורת השיפוטית את החלטתה של הוועדה, שמא אין היא סבירה באופן קיצוני. מסקנתנו בערבו של יום הינה, כאמור, כי החלטת ועדת השחרורים לא נפגמה בפועל זה.

6. במרכזה של ההחלטה הוועדה עמדה מסוכנותו של העותר, וזה אכן נגזרת מעברו הפלילי. הוא עבר עבירות אינספור ונasser פעם אחר פעם, ניתנו לו הזדמנויות אחדות, בין היתר בדמות שחרור מוקדם, ודבר לא נשתנה בו, הוא שב לסרו שוב ושוב. בגמר הדיון האחרון, שהביא למסרו נוכחי, נאמר עליו כי הוא "שור מועד", והטעם ברור. כל אלה

מעדים על הסכנה הנש��פת לציבור מן העותר.

אכן, ריבוי של מאסרים קודמים, כמו גם שחרור מוקדם ממקצתם, אינם שולל בהכרח את האפשרות לשחררו של אסיר על תנאי. אלא שריבוי המאסרים ושחרור על תנאי ממקצתם מציבים על דפוס התנהגות עבריין טובע היבט באסיר שכזה, ועל מנת להשתחרר על תנאי עליו להרים נטל כבד, על ידי שישכנע כי עבר שינוי משמעותי באורחות חייו, וכי הסכנה שהיוה לציבור עד הרגע חלה ממנה. ועדת השחרורים ראתה את כל אלה לנגד עיניה, ובכלל זה את התהילה הטיפולי שניתן לעוטר בכלל, ולא השתכנע כי הוא עבר שינוי בדרגה כזו העשויה להשיב על התפוגותה של הסכנה ממנו. על מסקנה זו של ועדת השחרורים אין בידינו לומר כי הינה חסרת סבירות באורך קיצוני.

לחיזוק המסקנה אליה הגיעו ועדת השחרורים משום עבורי הפלילי של העותר והחמצת ההזדמנויות שניתנו לו, בנוסף ידיעות מודיעין, המטיילות ספק בכנות השיקום שלו, ולכל אלה מি�וספסת עבירות המשמעת שעבר, המצביע על קושי של העותר לשולט בדחיפויו. בכל אלה די על מנת לומר על החלטת ועדת השחרורים כי אין היא חסרת סבירות באורך קיצוני.

7. בשולי הדברים נציין, כי יצאתו של העותר לחופשות אינה עשויה, היא בלבד, ללמד על העדרה של מסוכנות, שהרי שחרור מוקדם לחוד ויציאה לחופשה לחוד, הדברים נדoso פעם אחר פעם בפסקת בית המשפט ואין לנו להרחב בהם.

8. לסיכום, אף שהעותר נטל חלק בתכניות טיפול בבית הכלא, לא השתכנע ועדת השחרורים משנהו בדרגה מסוימת שהתחולל בו, וראתה בשחרורו סכנה לשalom הציבור. במסקנה זו של ועדת שחרורים לא נוכל לומר כי אין היא סבירה באורך קיצוני.

הואיל לכך אנו דוחים את העתירה.

ניתן היום, י"א تموز תשע"ו, 17 ביולי 2016, בהעדר הצדדים.

יוסף בן חמו , שופט

זיאד הוואר, סגן נשיא

ד"ר אברהם אברהם,

נשיא